Ч. 228 (12.594). Львів, вівторок 14. жовтня 1930. Państwowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LI.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 27·50 „ Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

## Що тепер найважніше?

Під таким заголовком появилася у 41. числі „Господарчо-Кооперативного Часопису" з 12. жовтня ц. р. передова стаття (несконфіскована) дера б. посла Остапа Луцького, яку з уваги на її актуальність на цьому місці передруковуємо. У статті читаємо:

„Кожного ранку почта приносить нам вісти з краю. Нині повідомляють Броди, що в Кадубиськах відбулася 6. ц. м. ревізія в кооперативі. Нічого каригідного і протистатутового не найдено. Остався товар злитий оливою, яйця побиті, знищено вікна й двері... В селі не було ніякого саботажу.

„Другий лист: Рогатин повідомляє, що досі державна поліція перевела ревізії в Союзі та в 23 кооперативах, що в журівській „Районовій Молочарні" машини вже не можуть працювати, що кооперативи в Васючині, Григорові, Підмихайлівцях припинили торгівельну діяльність. З деяких кооператив члени управ не можуть приїхати по товар, члени надзірних рад не можуть їм помагати. Завмерли торги, перервався збут сільських продуктів.

„Городенка повідомляє, що почалися ревізії в сільських кооперативах, торги завмерли. В цілім повіті не було — як нам пишуть — ніодного саботажного підпалу.

„Зборівщина повідомляє, що в кооперативах Мильно і Ярославець жовніри прислані до цих сіл платять за 1 кґ. соли 16 грошів, за батерію до електричних світиць 5 ґр. і т. п. та що 26. вересня невідомі злочинці намагалися підпалити складницю Повітового Союзу в Залізцях. Огонь охопив відразу в трьох місцях підручний магазин цієї складниці в окремім будинку на подвірю складниці. Поліція списала протокол.

„Центросоюз повідомляє, що по вибусі бомби в партеровій кімнаті ґалянтерійного маґазину вже кінчить інвентуру і приступає до дальшої праці. Спинюють її векслі, невикуплені Союзами.

„Ревізори наші Василик і Біганський пишуть нам з дороги, що фізично приневолені залишити провірку кооператив у повітах Городенка і Станиславів. Мусіли вернутися до Львова також ревізори: Мельничук, Грабар і Гладій...

„Ще пише нині й Тернопіль, що всякі провокатори вимагають від тамошніх кооператив під загрозою нових ревізій, щоби складали заяви до влади про добровільну ліквідацію.

„Така наша теперішня щоденна почта. Всі письма просять: повідомляйте про це вищу владу!, — всі письма запитують, що робити далі?

„Повідомляємо вищу владу і маємо підставу думати, що нарешті правда вийде на верх, що кара досягатиме без розбору всіх, що справді провинилися.

„А що робити далі? Тимчасом пошкоджені кооперативи нехай зладять для себе і для Ревізійного Союзу докладні інвентури шкід, не чекаючи на приїзд ревізора. І ще одно: чужі часописи донесли, що при кількох ревізіях найдено в кооперативах заборонені друки і навіть зброю, або що деяких кооператорів арештовано за співучасть у підпалі чужого майна. Вже маємо кілька повідомлень, що арештованих (напр. о. Галібея, голову Надз. Ради ПСК в Бучачі) як зовсім невинних зараз звільнено. Повітові Союзи і всі кооперативні провідники, яким легко слідити за чужою пресою, обовязані чимскорше зібрати **вірні відомости** про всі вісти і зараз переслати їх Ревізійному Союзови. Ціла наша десятиліття праця і її великі досягнення, всі наші кооперативні видавництва, весь настрій духа в українській кооперації, нарешті наша ясна протисаботажна заява в 39. ч. ГКЧ є для всіх людей **доброї волі крицевим доказом,** що українська кооперація є найсильнішим українським господарським обєднанням з виразним і ясним кооперативним лицем. З цим нашим лицем і цим нашим духом ми йшли в український нарід, розбуджуючи та організуючи його творчі господарські сили, — такими знає нас цілий кооперативний світ — не виключаючи польського — і Міжнародній Кооперативний Союз. Тимбільше залежить нам тепер на відним усталенні правди у всіх випадках, де чужа преса заперечує цьому. Коли її правда — витягнемо найдальші внески проти виновників, коли-ж це неправда, передамо її там, де треба, щоби не було ніяких баламуцтв, щоби все було ясне.

„Та все-ж таки є ще важніші завдання перед нами. **Не задержуймося задовго при тім, що є й що було! Ми — кооператори — відповідальні передовсім за будуччину.** Не турбуймо себе занадто нинішнім хоч і найбільше оправданим жалем, гризотою чи злістю. Ми не є на те, щоби задержувати нарід при сльозах за кривду, ми не апостоли злости. Навпаки, ми завсіди вміли розбуджувати навіть у немічних сильну віру в збірну силу, сильну волю до великих діл. На шляху найшляхотнішої, плідної праці зловила нас невикликана нами завірюха, — в саді, який ми так жертвенно плекали, вона поломила чимало гилля. Але-ж ми не старці жебрацькі, не лірники цвинтарні і не замотичені вівці. Ми кооператори, будівничі життя, ми йдемо і мусимо йти до кращого завтра. Тому **чимскорше налагоджуймо минуле та йдім далі! Де кооперативна душа і кооперативна думка справді живі, там чимскорше озветься наша дальша творча праця. Це найважніше!"**



## На марґінесі одної статті.

**Відповідь голови УНДО д-ра Дмитра Левицького „Слову Польскому".**

У звязку з теперішніми подіями в краю почалася в деяких орґанах польської преси нечувана нагінка на українців та зокрема на українські орґанізації всіх катеґорій. Самозрозуміло, що найбільше підпали під обстріл тієї преси українські політичні орґанізації, зокремаж і особливо Українське Національно-Демократичне Обєднання, як найбільша українська політична орґанізація у Польщі. Тому, що я стою на чолі У. Н. Д. О., то моя особа опинилась у центрі обстрілу.

Ось у львівському санаційному орґані „Слово Польске", орґані збебізованих ендеків, появилися в числі 278 з 11. жовтня ц. р. „ревеляції" про ролю такого аполітичного нашого церковного достойника, як Високопреосвященний Митрополит Андрій Шептицький, в українському політичному житті, а попри те і про мою діяльність.

У згаданому числі „Слова Польского" читаю: „Рівночасно з о. Митрополитом Шептицьким, старається і провідник УНДО д-р Дмитро Левицький відпекатись від саботажної акції. У тому напрямі п. Левицький складає богато заяв. Ті заяви приймаємо з застереженням і офіціяльно запитуємо п. д-ра Левицького, чи не відомо йому, що б. посли з УНДО (признаємо, що не всі) використовували свій посольський мандат і свою нетикальність у цілях перевоження цілих транспортів орґану УВО „Сурми" по селах і містечках Сх. Галичини? Питаємо п. д-ра Д. Левицького, чи відомо йому, що б. посол Паліїв з УНДО був одночасно звязковим збоку УВО? Чи пригадує собі п. Левицький, хто впливав на те, що незважаючи на опозицію деяких українських чинників пріявище п. Паліїва найшлося на листі б. соймових послів?"

„Припускаємо, що п. д-р Д. Левицький має добру память, отже порушуємо і цей факт, який докладно ілюструє стичність УНДО з УВО. Отже п. Левицький пригадує собі, що застрілений в часі намаганої втечі краєвий комендант УВО Юліян Головінський у день свого арештування виходив зі секретаріяту УНДО при вул. Костюшка ч. 1., де зявився не припадково, але запрошений на конференцію д-ром Д. Левицьким, з яким обговорював справу приняття на листу Українського Бльоку кандидатур з орґанізації українських націоналістів, а між ними і кандидатури Головінського. Головінському пропоновано виборчий округ Перемишль".

Кінчаться ці „ревеляції" між іншим такими словами: „....п. д-р Д. Левицький та інші відпекуються від участи в протидержавних починаннях. Сиплються інтервю та заяви льояльности супроти польської держави. Отже не сумніваємося, що й на нашу нинішну статтю отримаємо відповідь. Чекаємо на неї нетерпеливо, бо маємо досить доказового матеріялу, щоби служити такими фактами, які будуть правдивою ревеляцією".

Стаття, з якої я навів повищі вимки, зовсім не виглядає на редакційну. Вона інспірована чинниками, що мають іншу спроможність та привикли іншими засобами добувати відповідь на спрямовані на сторінках „Слова Польского" до мене питання. Та тепер їм залежить, видно, на тому, щоби прилюдно обговорити порушені справи та таким чином витворити потрібну їм атмосферу для невідомих нам покищо, але тільки здогадних цілей. Найзнаменнішим у цілій справі є своєрідне погрожування „дійсними ревеляціями". Отже виходить, що відносно мене вживається своєрідного морального примусу на сторінках преси. Це без сумніву новий, але й небувалий засіб політичної боротьби.

В таких обставинах і при таких засобах „вияснювання" політичних справ, мені найкраще булоб зовсім не реаґувати на статтю „Слова Польского". Одначе, коли на ній спиняюся, то роблю це з уваги на українське громадянство та виступаючи в обороні принципу потоптаної та споневіряної в нинішніх відносинах правди. При цьому зазначую, що не можу собі позволити на свобідний вислів моїх міркувань у цій справі, як і не можу бути вповні вичерпуючим у відповідях на поставлені „Сл. Поль." питання, бо не розпоряджаю цією свободою слова, яку має „Слово Польске".

Приступаючи до речі, стверджую: В справі відомих подій на галицькій землі інтервеніював я спершу у львівського воєводи, а потім у директора політичного департаменту міністерства внутрішніх справ п. Стаміровського, при чім був присутній начальник національного відділу п. Сухенек-Сухецький. Метою моїх інтервенцій було усунення практикованих експедиціями форм поведінки з населенням. Вже там в часі розмови висунено проти мене деякі з тих замітів, що порушені у статті „Слова Польского". На них дав я тоді відповідь, яку повторюю тепер разом з відповідю на нові питання: 1) Мені зовсім невідомо про те, немовто деякі б. посли з УНДО „використовували свій посольський мандат і нетикальність" для перевоження „цілих транспортів" „Сурми"; 2) Про те, що б. пос. Паліїв був звязковим УВО в УНДО, мені теж цілком не відомо, а з цим замітом познайомився я вперше у часі згаданої розмови в Варшаві; 3) Щож до пок. Ю. Головінського, „застріленого в часі намаганої — як пише „Слово Польске" — втечі", то заявляю, що пок. Головінського я ніколи на ніякі переговори в справі його кандидатури на посла не запрошував і що ніякого мандату, зокремаж у перемиській виборчій окрузі йому не пропонував. Критичного дня, коли арештовано Ю. Головінського, він був у секретаріяті УНДО в полудне (біля 12. год.) бажаючи зі мною говорити, але я його наслідком інших занять, цілком не приняв, а говорив з ним доперва пополудні (біля 5-ої год.) не довше як 20 хвилин в присутности більше свідків і за час цілої тієї розмови ні пок. Головінський мандату не домагався, ні я йому такого не оферував. Цього я не міг робити ще й тому, бо партійна Екзекутива виразно і недвозначно рішила, що до Виборчого Українського Бльоку можуть входити тільки УСРП і УСДП та віякі інші політичні гуртки чи групи.

*Львів, 11. жовтня 1930.*

**Д-р Дмитро Левицький.**

# За збільшення національного продукту.

II.

Тому, що головною умовиною інтензивного рільництва є глибоке орання, то на перший плян виступає трактор, який мав би переломити опір природи.

Песимістично дивиться на цю справу віденський професор Стракош. Його теорія „економічного коефіціянту" каже, що грошевий вклад у сільське господарство є залежний від продуктивности народнього господарства разом з індустрією. В мало промисловім краю є висока культура майже неможлива, бо мусить працювати з високими коштами продукції; тому то інтензивна господарка обмежиться в найближчім майбутнім до цих просторів, де вона вже є.

Ці твердження критикує Даніель кажучи, що саме в інтензивній господарці найбільшу рубрику (до 60 відсотків) самовитрат робить заробітна платня, а ця в краях непромислових низька. Саміж машини коштують на 10—20 відсотків більше, як у краях промислових. Певно, що краї промислові мають кращі умовини для збуту інтензивного господарства, але відсутність промислу не рішає про можливість чи неможливість інтензифікації, бо якщо вдасться успішно переломити опір природи, то рільництво може стати скоро високо продуктивним і купноздатним, а це потягає за собою і розвиток промислу. Вправді Даніель дивиться надто рожево на справу збуту, коли брак свойого ринку. Не бере він під увагу найважнішого фактора в продукції, — людини, її раси, вдачі тощо. А це грає велику ролю в господарстві. Коли напр. американець чи англієць думає в першу чергу про продукцію, то може славяни думають більше про справедливий розподіл продукту. Це при малім національнім продукті подібне до спору за суху костомаху. Все таки теорія Даніеля піддає думки, над якими слід подумати.

Тут і насуваються питання: Чи не боролися ми досі з наслідками зла, а не з його корінем? Чи мусимо ми бути „кінцевим" продуцентом, себто збирати з морґа 6—7 сотнарів замість 20-кількох? Чи серед нашого загального голоду і роздріблення землі зможе наша збіжева господарка конкурувати зі змоторизованою Америкою? Здається, що ні! А колиж не можемо в цьому конкурувати, а на трактора ми не здобудемося, або його на наших грядках не можна примінити, то хіба не гинути нам у боротьбі з природою і сильнішими конкурентами! Тому мусимо найти методи й ділянки, де людська праця давала би відповідний дохід.

Тут — без сумніву — трапив „Маслосоюз" цьвяхом по головці і тут для нашого села далекі перспективи. На жаль, інші ділянки остались на давніх позиціях. Чому? Здається мені тому, бо ми вимагали від села забагато, цебто багато радили, а менше робили. Мабуть не минаюся з правдою кажучи, що годівля худоби через „Маслосоюз" вже піднеслася і що заінтересоване селянство слухає порад, як ходити коло корови і т. д. Чому? Бо бачить у тім свій інтерес, який реально бачить у прибутках за молоко. Але чи богато селян слухалоб, а що більше, виконувалоб ці поради з „Молочарства", якби „Маслосоюз" обмежився тільки до теоретичних порад, не закладаючи молочарень, не беручи молока і т. д.? *Всі знаємо, що — ні, а всеж вимагаємо від села, щоби воно в інших ділянках таки брало до серця теоретичні поради, хоч знаємо, що чим більше порад, тим менше їх слухають. Так є усюди, не лише у нас.*

Наше село й не може дбати про ліпшу якість своїх продуктів, бо маючи діло з приватним посередником і будучи як продуцент незорганізованим, не може мати користей з уліпшення. Приватному посередникові — в додатку ще чужинцеві — не залежить на якості лише на *обороті. Тільки кооперативі, як стоваришенню продуцентів-рільників залежить на якнайвищих цінах на ринку, а це можливе чере якнайліпшу якість.*

У звязку з „теорією опору" це значить, що мусимо знати, які потреби ринків можемо при всіх умовинах продукції, отже при далім опорі, так заспокоїти, щоби цей „опір природи" успішно поконати і дістати з цеї плодовитої землі оптімум та перестати бути „грепшпродуцентом". Для збуту через кооперацію є конечна аналіза ринку. Треба знати, чого ринок потребує, а відтак закладати кооперативу — як каже берлінський професор Брандт — а не на відворот. А вкінці — і це уважаю — за головне, треба *нам самим подбати про дальший збут нашого сел.* Інакше ми готові статися цим кумом, який з берега дає цінні поради потопаючому, як йому рятуватися.

Д-р Ю. Степюк.

# РНО і РСО.

**Чому москвофіли не належать до Виборчого Бльоку?**

III.

Ми не входимо в аналізу історичних і фільольоґічних теорій. Тому нам у даному випадку байдужою є однаково теорія пп. Назарука й Томашівського, що п. Кареніна. Так само не входимо в ріжні політичні можливости Сходу Европи, до якого належить і Україна та український нарід. Однак кардинальне значіння має для нас ясність і недвозначність у двох точках: 1) *з ким маємо до діла* і 2) чи наші евент. контрагенти *признають нас тими, за яких ми самі себе вважаємо.* Без огляду на наші погляди, за які боремося і які стараємося переводити в життя, і цілі, які стараємося добувати, не можемо чейже пересуджувати нині згори форми будучих міждержавних взаємин Росії і України. Як реальні політики не можемо теж стояти на становищі, що оба ці народи мають наслідувати миші, що будуть так довго одна одну ґризти, аж поки не залишаться самі два хвостики. Не лізємо теж нікому в душу і не питаємо, чи галицькі москвофіли, які боролися в рядах Української Галицької Армії, мріяли одночасно про відбудову Росії, до якої мала би — на їх думку — допомогти українська держава, чи українська державність була для них достаточною ціллю, себто для себе. Не стоїмо теж на становищі, що треба іменем ренеґата пятнувати кожного, хто живе в Галичині, не є поляком, жидом чи німцем і не хоче теж признаватися до членства української нації, та що — послідовно — з такими одиницями й ґрупами не слід мати ніколи нічого спільного. Це був би чисто чуттєвий підхід до справи, який не мав би на увазі ані історії національних рухів, ані катеґорій політичної думки. Боротьба з явищем ренеґації це одна річ, а підтасовування під ренеґацію усіх і вся поза нами — річ зовсім інша. Ми не хочемо вмовляти, як у жида хвороби, в когось, що він є тим, за що себе не вважає. Тому, коли галицькі москвофіли не вважають себе українцями, то це на наш погляд, не є ще причиною, щоби „принципіяльно" з ними не розмовляти й не годитися на співпрацю в певних конкретних справах. До таких конкретних справ належать і вибори. З тих оглядів, знаючи, в яких обставинах ітимуть теперішні вибори та кого ми будемо мати *проти* себе — українські політичні партії обмірковували питання участи москвофілів у Виборчому Бльоці справді *„сіне іра ет студіо.* Думаємо, що з тих самих засадничих оглядів можна розглядати й кожний інший конкретний випадок евент. співпраці, а навіть загальну ліквідацію тої взаємної ворожнечі, яка безумовно — згоджуємося з п. Кареніном — виходить на добро „тому третьому", а не приносить жадних, або мінімальні, користи українському народові. Застерігаємося що, кажучи це, кажемо про українців у Польщі й галицьких москвофілів, а не про широке питання українсько-російських взаємин. Однак саме таке ставлення справи, яке ми найшли в статтях п. Кареніна, ситуацію утруднює, а бльок унеможливило.

Бо ті статті не вияснили нам ні одного зі згаданих вище двох кардинальних питань. Ми так і не знаємо: до якої нації зараховують себе галицькі москвофіли. Пояснення, яке находимо у тих статтях, нічого нам не виснює, — воно для нас незрозуміле. Незрозумілим є для нас поділ „російський", „великоруський" і „руський". Хай навіть ми помиляємося; однак дозвольтеж нам не признавати „народностей" і „наднародности", а оперувати такою національною номенклятурою, яка нам зрозуміла. Отже: слова „нація" не признаємо як термін для „наднародности", а для народности", яка досягла певного ступіня культур-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 14. ЖОВТНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ. 31)

# МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

— Е! — сказав я собі — який я наївний, що журюся такою дрібницею? Чи не маю Роґера? Роґер багатий, має лекції в місті і буде попросту щасливий, що зможе позичити мені кількасот франків за те, що я спас йому життя.

Коли я так поладнав свої справи, я забув про всі денні нещастя і думав тільки про свою велику подорож до Парижа. Я був у дуже добрім настрою, не міг усидіти на місці і коли Віо прийшов поглянути на мене підчас лекції був дуже розчарований, побачивши моє погідне обличча. Обід зїв я хутко і з апетитом; на подвірі я не картав учнів, що спізнялися. Вкінці ударив останній дзвінок.

Я квапився побачити Роґера і пігнав до його кімнати. Там не було нікого. „Він певно пішов до каварні." Така думка зовсім не видавалася мені дивною в такій драматичній ситуації.

У каварні також його не було. „Отже пішов з військовими на „Леваду". Але навіщо в такій порі? Я почав хвилюватися. І хоча в каварні запрошували мене до партії білярду, я закасав штани і побрив у снігу на „Леваду", шукаючи свого доброго приятеля-фехтмайстра.

XII.

**Залізний обруч.**

Від рогачки Сарлянди до „Левади" є доброї пів-милі; але я біг тоді так скоро, що всю дорогу перебіг може за чверть години. Я журився долею Роґера. Я лякався, щоби Роґер, не вважаючи на своє приречення, не оповів усього директорові; я вічно бачив ще перед очима руковятку револьвера. Ця страшна думка додала мені крил.

Чим далі я біг, тим численніші сліди бачив на снігу в напрямку „Левади". Переконавшися, що фехтмайстер не пішов туди сам, я трохи вспокоївся.

Я ішов уже поволіше і думав про Париж, Якимця, свою подорож... Та за хвилину мої побоювання знову зросли. „Роґер очевидячки хоче застрілитися. Навіщо-ж би йшов у це самотне місце, так далеко, аж за місто? Коли-ж він пішов зі своїми каварняними приятелями, то імовірно на те, щоби з ними попрощатись і випити „на дорогу", як вони кажуть... Ах! ці вояки!"

І я почав знову бігти.

Коли я наближався до „Левади", бачив великі дерева вкриті снігом. „Бідний друже! щоби я ще встиг тебе застати живим!"

Сліди вказали мені дорогу до шинночку Есперона. Була це яма поганої слави: піяки збиралися там на бенкети. Я був там нераз у товаристві „симпатичних хлопців", але ніколи ще вона не видавалась мені такою осоружною. Жовта і брудна, вона відбивала від непорочної білини поля низькими дверима, заялозеними мурами, немитими вікнами, причаївшися серед верболозу. Домик, наче соромився того, чим „тримається."

Коли я підійшов ближче, я почув радісний гомін: вигуки, сміх цокіт склянок.

— Боже! — затремтів я. — Вже і пють „на дорогу!"

Я зупинився засапавшися. Пхнув фірточку і ввійшов до городу. Ну і город! На-пів розвалений тин, кущі бузка голі, на снігу смітник, а сніжні альтанки гейби буди ескімосів. На плач збиралося.

Гомін ішов із партерової світлиці. Пиянство було мабуть у повнім роспалі, бо хоча на дворі був мороз, усі вікна були відчинені настіж.

Я входив уже на поріг, коли щось вразило мене так сильно, що я станув як заморожений. Посеред реготу вимовляли моє прізвище. Це Роґер оповідав про мене. І дивна річ: за кожним разом, коли повторялися слова „Данило Ейсет", гості реготалися до загину.

Якась хороблива цікавість: довідатися про щось незвичайне, зупинила мене. Я завернув; ніхто не почув моїх кроків на мягкім снігу і я сховався до одної альтанки напроти вікна.

Образ цієї альтанки лишиться мені на все життя. Вічно бачитиму її зівяле листя, її долівку з болота, зелений столик і деревляні лавки, якими скапувала вода.

Саме в тій почорнілій і студеній, як гріб, альтані, я зрозумів, якими жорстокими і підлими можуть бути люди; там навчився я сумніватися, погорджувати та ненавидіти... Нехай вас Бог стереже, мої читачі, перед такою альтаною!

Стримавши віддих, з румянцями гніву та сорому, я слухав, що кажуть про мене в шинночку. Мій приятель-фехтмайстер оповідав увесь час... Спершу про свою пригоду з Цецилією, про любовні листи, відтак про приїзд підпрефекта — і все це імовірно з комічними мінами та жестами, бо вся авдиторія сміялася.

— Бо розумієте, мої добродії, я недурно грав три роки в аматорських виставах, коли служив при зуавах. Бігме, був уже момент, коли я гадав, що проциндрив усю справу і що буду мусіти розпрощатися з вами і з цим вином Есперона... Правду кажучи, цей Ейсетик сам не сказав нічого, але міг ще сказати... і маю враження, що він хотів полишити мені ту честь, щоби я сам признався до вини. Тоді я сказав собі: „Роґере, тримайся добре і виходи на сцену!"

(Продовження буде.)

кого й політичного освідомлення і розвитку. Тому ми признаємо істнування націй: російської і української. До якої з них ви себе зараховуєте?

Тимчасом, галицькі москвофіли, роздрібнюючи національну терміньольоґію на безліч назв і заплутуючись у політичні концепції далекої будуччини та втягаючи туди анахронічні фільольоґічні теорії, забувають про речі цілком прості й звичайні, які проте треба вирішити: про зарахування себе до одної з істнуючих націй. І переговорюючи з українськими політичними партіями, памятають про все можливе, за вимком признання в своїх контрагентах їхньої національности. Бо чуємо, що ми є малоросами, рускими, маємо бути державними росіянами, можемо собі навіть вживати територіяльної терміньолоґії України, але не чуємо: чи галицькі москвофіли признають нас українцями, чи ні?!

І як довго ці кардинальні питання не будуть вияснені, так довго важко порозумітися і в конкретних поодиноких справах, бо така співпраця була би штучна, незрозуміла для мас і для нас самих і згори мусіла би бути засуджена на невдачу. Тому краще було її оминути і в даному випадку — при нинішніх виборах.

## З польської преси.

### Нова рецепта „Часу“ на розвязку української справи в Польщі.

Під заголовком *„Рефлексії після саботажу“* приносить краківський „Час“ з 11. ц. м., який ще недавно писав про потребу автономного устрою для Східної Галичини, передову статтю С. Долянського, в якій подається вже зовсім інша, цілком протилежна рецепта на вирішення української справи в Польщі. Висновок, що його повинен зробити польський уряд і ціле польське громадянство після закінчення нинішньої пацифікаційної акції, повинен піти — пише С. Долянський — не в напрямі наділення Східної Галичини (в ориґ. всюди „Сх. Малопольщі) автономією, тільки в напрямі якнайтіснішої співпраці українців з поляками на всіх ділянках життя.

Автор статті „Часу“ виходить з заложення, що одинокою начальною засадою, яка може управильнювати співжиття українців з поляками, мусить бути добро Річипосполитої і якнайбільша її суцільність. З того погляду не може бути мови про якусь автономію, бож саме ті українські установи, які мали найбільшу автономію, були і є по думці „Часу“ й цілої без вимку польської преси тими воротами, якими розходилися й розходяться серед українців впливи сусідніх держав, очевидно на шкоду Польщі. Такими установами є греко-кат. церква, приватно-середнє шкільництво, господарські союзи, головнож кооперативно-рільничі, товариства культурні й гімнастичні. Досвід останніх десятьох літ і вся саботажна акція вчать, мовляв, що всі орґанізаційні форми, в яких працює виключно українське (в ориґ. всюди руске) населення й українська інтеліґенція чи пак духовенство, отже форми автономно-національні, затрачують мету, для якої працюють, а служать до ширення протидержавної акції.

Українська інтеліґенція — читаємо дальше в згаданій статті — виявила повну незрілість до автономії, підчиненість ворохобницьким тенденціям і закордонним впливам. Це є доказом, що на ній не може спиратися ніяка державно-творча концепція.

Поняття „національної автономії“ мусить бути погребане з хвилею, коли з противної сторони йде гасло „Ляхи за Сян“ і „Незалежна Західна Україна“. Істнування понад одного міліона поляків на терені трьох полуднево-східних воєвідств стверджує, що польська державна рація не може реґулювати національного порозуміння в тому краю на зразок грецько-турецького договору в Малій Азії, до чого довелаб національна автономія. Тут мусить запанувати форма співпраці обох народів, а не їх розділювання. Отже всі установи, в яких громадянство шукає і знаходить заспокоєння своїх потреб, мусять служити вгідно обом народам. Послідовна, тверда державна влада мусить замкнути всі ті ворота, якими сусідні держави сягають у глибину Сх. Галичини.

У висновку С. Долянський подає таку рецепту на розвязку української справи в Польщі:

1) „Адміністрацію величезних маєтків греко-катол. митрополії треба часово віддати під контролю державної влади, щоби доходи з них дійсно йшли тільки на реліґійні цілі греко-католиків.

2) Державна влада не сміє годитись на те, щоби приватне шкільництво виховувало учнів в антидержавнім дусі. Як учні, так і вчителі повинні у свому складі мати людей обидвох народностей. Співпраця на шкільній лавці не усуне, але зменшить ненависть; найбільшими розсадниками антидержавної акції виявились приватні, чисто українські середні школи.

3) Завести примус співпраці там, де власний розум населення йому не вистарчає, щоб опанувати збаламучення, спричинене 10-літньою безкарною аґітацією невідповідальних чинників. Маю на думці такі нечисленні громади, де через національні колотнечі не функціонує нормально адміністрація, де вибрані громадські ради так жеруться, що не доходить до ніяких ухвал, де нераз не можна вибрати війта. В цих випадках влада установляє громадських комісарів, але це тільки півзасіб, бо населення треба присилувати до співпраці. На такі громади, які адміністративним властям завдають стільки тяжких клопотів, треба наложити поважні оплати, аж доки населення не зрозуміє, що треба конечно занехати демаґоґічну колотнечу.

4) Закон про кооперацію, який походить із найдурніших часів соймовладства, усунув сильні і впливові рільничі уґрупування зпід інґеренції державної влади, обмежуючи вплив уряду на кредитову політику Рільного Банку. Наслідком цього українська кооперація творить державу в державі, є чисто ексклюзивна, підтримувана закордоном і творить основу для антидержавної акції. Рільнича суспільність Сх. Галичини є за бідна, щоби могла собі позволити на конкуренційну боротьбу двох орґанізацій. Як богато буває випадків, що на однім малім терені є дві молочарні, одна польська, друга українська, одна належить до молочарської спілки, а друга до Маслосоюзу, якого співробітники відограли в саботажі таку поважну ролю (!?)! Замість двох малих, що себе взаїмно ослаблюють, богато ліпше обслужить рільництво одна велика молочарня. Можна навести цілу низку прикладів на доказ, що будівля рільничої кооперації мається будувати на правилі „співпраці обидвох народів“, що інґеренція державної влади, контроля над фондами, боротьба з національною ексклюзивністю мусить бути переведена консеквентно.

Анальоґічно до правила, що господарські орґанізації не можуть бути партійно-ексклюзивні, мусить вкорінитись думка, що не сміють істнувати рільничі орґанізації чи орґанізації рільничо-кооперативні, як національно ексклюзивні, коли вони працюють на терені, де живуть два народи. Це шкодить суцільности держави і суспільність на те за бідна. Після теперішнього досвіду не вільно також легковажити значіння рільничих і кооперативних спілок, бо їхній вплив є завеликий і може бути дуже шкідливий. Саботажі останіх місяців повинні тепер по переведенні пацифікації бути зворотною точкою. *Саботажисти підпалили поняття „національної автономії“*. Ідеольоґія, якою в дальших потягненнях повинна кермуватись влада, мусить спиратись на правилі, що обидва народи зобовязані до співпраці для добра Річипосполитої“.

# Що діється в нашому краю.

### РЕВІЗІЇ Й АРЕШТУВАННЯ.

Польська преса повідомляє:

Поліція в **Чорткові** перевела ревізію у бувших учнів розвязаної української гімназії в Тернополі й арештувала: Ст. Олеськова, уч. VI. гімн. кл., який буцімто признався, що належить до УВО та що мав створити „трійку“, до якої вдалося йому втягнути Вас. Козачка, уч. VI. кл. і Мир. Борткевича, уч. V. кл. І цих двох також арештувала поліція.

**Золочівська прокураторія** виступила з карним донесенням проти Мир. Тарновського, студ. політехніки та Йос. Ґалиса, гімн. абсольвента. Їм закидають перетинання телеграфічних і телефонічних дротів біля Золочева. Оба були вже раз арештовані 11. серпня у звязку з нападом на почтовий амбулянс біля Бібрки.

В **Семиківцях** (пов. Підгайці) арештували Петра Данилишина і його сина Мирона. Їм закидають підпал 3 стирт пшениці Жигм. Літинського. — В **Голгочах** (пов. Підгайці) поліція арештувала дяка Джиджору. Йому закидають підпал сімох господарів поляків у Петликівцях Старих (пов. Бучач). Джиджора нібито виявив двох інших членів трійки і поліція пошукує їх.

У **Петрикові** (біля Тернополя) арештували Мик. Кривого, бувшого старшину УГА та відставили до розпорядимости слідчого судді в Тернополі. Кривому закидують, що співділав із УВО.

У **Невочині** арештували Яр. Решитила, лісового практиканта.

В **коломийськім повіті** на домагання команди в Товмачі арештували Ст. Мацюрка й Марію Кузьмівну, уч. V. року семинарії.

В **надвірнянськім повіті** арештували Ром. і Ст. Свідруків.

У **товмацькім повіті** арештували Мик. Петриковича з Підпечар, студ. університету, Вол. Яворського і Мик. Кулинича, обох із Олеші, Евг. Лозинського, Олексу Михайловича та Любку і Марію Скрутів з Тисьмениці.

В **долинськім повіті** арештували Ілька та Ст. Гошовського.

У **скільськім повіті** арештували Ром. Винницького з Незвиськ, студ. І. р. прав, Гр. Барабаша, уч. VII. гімн. кл. у Конюхові, Йос. Федорика, ґімн. абс. у Сколім. Їх арештували нібито на основі листів, найдених в о. Мих. Притуляка, які Винницький писав до Федорика.

В **городенськім повіті** арештували: Ів. Василика з Вербівця, Мих. Гринуляка та Юр. Бандуру з Тишковець, Марію та Ол. Дворяни і Ом. Рикуця, гімн. абс.

У **Вікні** арештували Фед. Гевюка і Ст. Малинюка, учителя з Білого Каменя.

В **Черчі** (пов. Рогатин) поліція арештувала Вас. Балядинського і його сина, студ. теольоґії.

У звязку з підпалом польських кольоністів у Чорнолізцях *біля* Потока (пов. Рогатин) арештували Яр. Ткачука з **Пядича** і Петра Семкова з **Надієва**.

В **жидачівськім повіті** арештували Вас. Шведа, голову „Сокола“ в Черниці. Разом із ним арештували: Мик. Кузьму, Андр. Данчевського та Мик. Козанського. В самому **Журавні** арештували Вол. Дармохвала, Трофима Слободяна й Ів. Кічина, а в **Монастирці** Миколу Лошина.

### КАРНІ ЕКСПЕДИЦІЇ В САМБІЩИНІ, ГОРОДЕЧЧИНІ Й СУДОВОВИШЕНЩИНІ.

Цими днями були карні експедиції в поодиноких селах повітів Самбір, Городок і Судова Вишня. Слід зазначити, що в тих повітах ніяких саботажів не було.

### БОМБА ПІД „ПРОСВІТОЮ“ В ГАЛИЧІ.

Пишуть нам: В ночі з 9. на 10. жовтня невідомі злочинці підложили бомбу в льокалі читальні „Просвіти“ в Галичі. Бомба вибухла і здемолювала цілий льокаль. Шкоди зроблено щонайменше на тисячу золотих.

### ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

З *Калуша пишуть нам:* З 13 арештованих у Калуші в днях 26.—28. вересня ц. р. вийшли на волю: судді Гладишовський і Миклясевич, д-р Аронець, Стефанія Чорпітова, Дарія Посацька, Мацолівна, Рубчаківна, Філимон Біленький, Мацола і Микитка, отже 10 осіб. Лишилися ще в тюрмі: Коворіс, Кушлик і Скрутівна. — З випущених на волю сиділи деякі особи по 2, інші по 3 дні. Оба звільнені судді, пп. Гладишовський і Миклясевич, рішенням дисциплінарного суду у Львові завішені в урядуванні аж до покінчення карних доходжень.

## Ліквідація комунізму в Китаю.

Льондон. А. Т. Е. У Ганкаві виконано присуд смерти на 14 комуністів, між ними є двох хлопців, 14-літний і 17-літний. Від хвилини, як нанкінське військо заняло Чанг-Ча, досі розстріляно 150 комуністів.

**Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Яммім!**

## Наукове життя на еміґрації.

**Діяльність Українського Наукового Інституту в Берліні в літнім семестрі 1930 року.**

З минулим літнім семестром 1930 р. Український Науковий Інститут у Берліні закінчив 4-ий рік свого істнування. У цьому семестрі в рамени Ін-ту прочитано такі публичні лекції німецькою мовою: 1) Проф. Д. Дорошенко: Церква і революція на Україні; 2) д-р В. Залозецький: Новововідкриті фрески з доби Палеольоґів у Любліні та їх відношення до західноевропейського і візантійського малярства; 3) д-р Г. Гунерус (доцент унів-ту в Гельсінґфорсі): Виробничі спілки в керамічній індустрії римської Галії; 4) проф. І. Мірчук: Світогляд Лесі Українки.

Українською мовою відбулися відчити: 1) д-р С. Володимирів: Час і поступ; 2) д-р Д. Олянчин: До історії торговлі між Україною та Кримом (1754—1758) на основі нових матеріялів; 3) д-р Б. Крупницький: Московсько-український похід 1687 р. до Криму в світлі тогочасної німецької преси; 4) д-р Володимирів: Проблема енерґетики й електрифікації Дніпрових порогів; 5) д-р Д. Олянчин: Німецькі вояки в польськім війську в часі польсько-української війни в пол. XVII. віку; 6) о. д-р П. Верґун: Церковна унія в Бересті 1596 р. Один відчит відбувся російською мовою: проф. Л. Баґрова — про історичний розвиток української картоґрафії.

Дійсні члени Інституту виступали з науковими викладами й поза Берліном. Так проф. Д. Дорошенко мав виклад про Шевченка французькою мовою у Женеві, в тамошнім Славянськім Інституті. Проф. І. Мірчук узяв участь в міжнароднім фільософічнім конґресі в Оксфорді, де виступив з відчитом про відношення метафізики до релігії у словян.

Окрім того проф. Дорошенко і проф. Мірчук мали виклади в Українськім Університеті в Празі, а доц. д-р В. Залозецький прочитав курс з християнської археольоґії в Українській Богословській Академії у Львові. В самім Інституті всі трое читали систематичні курси, кожний зі свого фаху.

Старші й молодші співробітники Інституту брали постійну участь у цілому ряді фахових німецьких часописів (головно: „Zeitschrift für Slavische Philologie", „Jahrbücher für Kultur und Geschichte der Slaven", „Historische Zeitschrift", „Ost-Europa" та ін.) і енциклопедичних видань, дбаючи, щоби скрізь по енциклопедичних словниках та підручниках подавано відомости про Україну.

Саме літом вийшла нарешті зложена членами Інституту збірна книжка „Das geistige Leben der Ukraine in Vergangenheit und Gegenwart". Так само членами Ін-ту зложена книжка „Ukraine und die kirchliche Union", видана католицькою орґанізацією для опіки над еміґрантами. Тепер готується до друку і вийде в кінці року 3-ий випуск „Mitteilungen" Інституту.

Інститут може похвалитися особливо успішною науковою працею своїх молодших співробітників — асистентів. Два з них готуться тепер до габілітації в Українськім Ін-ті в Празі: д-р К. Чехович і д-р М. Гнатишак. Стипендист Ін-ту В. Кучабський зложив літом п. р. докторат у Берлінськім Ін-ті, представивши працю з історії політичного життя Галичини останніх десятиліть, дуже високо оцінену німецькими професорами. Д-р Кучабський заанґажований як асистент при Українськім Наук. Ін-ті. Зі старших асистентів Ін-ту д-р Олянчин продовжував студії в німецьких архівах; на основі цих студій він написав низку праць, прийнятих до друку Українською Академією Наук і Науковим Товариством ім. Шевченка. Д-р Крупницький працював у Пруськім Державнім Архіві спеціяльно над джерелами до української історії XVIII. віку. Д-р І. Лоський працював над розвідкою про українців, які вчились по чужоземних школах у XVI—XVIII вв. Д-р Володимирів працював над проблемами сучасної економіки України і о. д-р Верґун над історією церковної унії.

При Інституті, як відомо, істнує Українське Академічне Товариство, яке в минулому семестрі також улаштувало ряд відчитів, про які в своїм часі були інформації на сторінках „Діла".

Невелике число дійсних членів Інституту, на яких лежить головний тягар буденної праці, здається має поповнитися від цієї осени дуже видатною силою в особі д-ра З. Кузелі, який правдоподібно обійме катедру українського народознавства (Volkskunde).

## Конфлікт СРСР з Мукденом.

Льондон. А. Т. Е. Радянська влада вислала до манджурського уряду ноту із протестом проти підтримування контрреволюційних орґанізацій та білогвардійських військ у Манджурії.

# ОСТАННІ ВІСТИ

## У справі одного некрольоґу.

У 224. числі „Діла" опублікували ми посмертну згадку про о. Евгена Мандзія, гр.кат. пароха в Боґатківцях (пов. Підгайці), що помер, як писалося в тій згадці, наслідком важких побоїв. Польська Аґенція Телеграфічна у комунікаті з дня 11. жовтня повідомляє, що о. Евген Мандзій жие. Якщо комунікат ПАТ-а правдивий, то виходить, що в даному випадку наш орган упав жертвою найнижчого роду провокації. Видно, що завданням тієї провокації було здискредитувати взагалі всі відомости „Діла" про події в краю. В найближчих днях постараємося належно вияснити джерело цієї провокації.

**При цій нагоді вважаємо за доцільне зазначити, що з найповажнішого джерела мали ми відомости про дуже важке ушкодження тіла, попарення та поранення о. Мандзія. З уваги на те вістка про смерть, яку ми дістали, не була для нас неправдоподібна, навпаки була зовсім імовірна.**

### З ПОБУТУ МИТР. ШЕПТИЦЬКОГО У ВАРШАВІ.

Міністер Залеський видав 11. жовтня у Варшаві раут із нагоди закінчення міжнародного конгресу боротьби з торговлею живим товаром. На рауті був присутній довший час митрополит Шептицький. Він розмовляв із мін. Залеським і іншими визначними особами з політичного світу.

### ГОЛОВНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ УСТІЙНИЛА ЧИСЛА ЛИСТ.

У пятницю 10. жовтня відбулося перше засідання державної виборчої комісії під проводом гол. виборчого комісаря, судді найв. суду Ґіжицького. У засіданні взяли участь такі члени комісії: Подоський (ББ), Пужак (ППС), Возніцький (Визв.), Криса (Стр. Хл.), Савіцький (Стр. Нар.), Урбанович (Пяст), Утта (нім. бльок) і Косоноцький (Український Бльок).

Зголошено 20 лист до сойму та 12 до сенату. Комісія затвердила та надала числа таким листам: 1. ББ, 2. ППС рев. фракція, 4. Стронніцтво Народове, 5. Бльок соц. лівиці (Бунд. і ін.), 6. Жид. роб. виб. комітет (Поале Сіон), 7. Центролів, **11. Український та білоруський виборчий бльок**, 12. Німецький виб. бльок, 14. Народовий Бльок жидів у Галичині, 16. ППС лівиця, 17. Бльок оборони прав. жид. національности (сіоністи Ґрінбавма), 18. Заг.-жидівський нац. госп. бльок, 19. Католицький людовий бльок (ХД), 21. Монархісти.

**Уневажнили** листу ч. 20. Стр. Хлопського, підписану 6 послами, тому що 3 із них не складало пос. приречення. **Відложили для розсліду** автентичности підписів листи: ч. 3. комуністична, ч. 8. білорусько-роб. сел. листа „Змагання", ч. 10. Сельроб-Єдність, ч. 13. Сель-роб. зединення „Самопоміч" і ч. 15. Руская сел. організація.

### ЩЕ ДВА ПОСЛИ АРЕШТОВАНІ.

У грубешівському повіті арештували б. посла Смялека. — В селі Бабошево арештували на приказ прокуратора окр. суду в Полоцьку б. посла Дадана (Визволене).

### НАПАД НА ПОЧТ. АМБУЛЯНС?

У Монастириськах арештувала поліція 18-літн. учня промислової школи в Станиславові Йосифа Яримовича. Йому закидують, що разом із Юрком Слободяном із Луки (пов. Бучач) уплянували напад на почтовий амбулянс на шляху Маріямпіль-Усте. Колиб напад був удався — подають польські джерела — то 50 процент забраних грошей мало піти на УВО. Слободян утік. Оба згадані мали буцімто напасти на постерунок поліції в Монастириськах.

### ПІД ЗАКИДОМ ЗАМАХУ НА ЧИТ. „ПРОСВІТИ".

(ПАТ). У звязку з вибухом бомби в домі читальні „Просвіти" в Галичі арештовано Цегина та Дрозда, обох із Галича. Вони того дня вечором були в читальні та грали в шахи.

### ВІДОЗВИ УВО.

ПАТ повідомляє, нібито в Делятині якихсь двох людей розліплювало відозви УВО. Поліцай пустився за ними та стріляв, та вони втекли. Ведуть слідство.

### ПОЖЕЖА.

ПАТ повідомляє, що в Конюхові (пов. Стрий) згорів стіжок сіна залізничника Йос. Забельського.

### ЗА ВБИВСТВО ПОЛІЦАЯ.

Як ми свого часу повідомляли, у Синевідську Вижнім поліція арештувала Мих. Коваля, як підозрілого в крадежі. Підчас переслухання Коваль убив поліцая Рибіцького. Коваль зізнав, що поліцай Рибіцький бив його при арештуванні. Стрийська прокуратура виготовляє проти Коваля акт обвинувачення за злочин душегубства, за яке грозить кара смерти на основі §§ 134, 136 к. з.

### РЕВІЗІЇ Й АРЕШТУВАННЯ.

Дня 30. вересня 1930 року прийшло 6 поліцаїв до мешкання о. катехита Притуляка в Сколім. Переводили ревізію в усіх домашніх, переглядали акти філії „Просвіти", кооперативи „Народній Дім" і рахунки будови Сирітського Захисту. Дня 1. жовтня арештували сина о. Притуляка, Олексу, ученика 7 гімн. кл. Його держали в судовім арешті у Сколім, опісля вивезли на постерунок до Любінця, відки 3. жовтня випустили на волю.

Того самого дня переводила поліція ревізію в Мих. Бутковського. Тут (далі пропускаємо). Від 1—6 жовтня переводили ревізію у: Марії Федорика, у Верховинській книгарні, у бібліотеці філії „Просвіти", у Юрка Левицького, Ів. Винника, купця Вас. Роїка, коваля Мих. Бичковича, учит. Мальв. Тахлер, в адв. д-ра С. Букала, робітника Дм. Наґірного, Вас. Вільшинського (тут пропускаємо), в ем. Бориса Миколи, ем. податк. урядовця Ос. Терлецького, д-ра Ф. Белея, декана о. Мих. Мосори, у ст. тех. Ор. Плавюка, лікаря Макс. Тимкова (що щойно тиждень у Сколім), у Мих. Ерзеверського-Біленького, в Ів. Кошіва, 70-літнього дідуся, Вас. Гребенюка, маніпулянта фірми Гредель, у чит. „Просвіти" на Гірці, в „Лузі", у Стаха і Брон. Іваників, у складниці ПСК., кооперативі „Народній Дім", адв. д-ра Ів. Кобилецького, в новім Сирітськім Захисті, де в партері є філія „Просвіти", кооп. „Народній Дім" і „Сокіл". Не найшли нічого, забрали деякі книжки, як напр. календар „Просвіти". В чит. „Просвіти" і з т-ві „Луг" (далі пропускаємо). В кооп. „Народній Дім" (далі пропускаємо). З громад повіту приходять щодня вісти про (далі пропускаємо). Кооперативи в Синевідську Вижнім, Корчині, Крушельниці, Камінці і т. д. (далі пропускаємо).

Дня 1. жовтня поліція арештувала в Любінцях ст. прав Гр. Барабаша, сина Івана з Конюхова та привезла його до Сколього. При переслуханні виявилося, що зайшла помилка. Комендант казав відвести його до місц. арешту (далі пропускаемо). Дня 3. жовтня Барабаша випустили на волю. Того самого дня арештували в Сколім гімн. абс. Ос. Федорику. Його відвезли до Стрия разом із гімн. абс. Романом Винницьким, сином учителя з Нежухова та з уч. VII. гімн. кл. Гр. Барабашем, с. Василя з Конюхова. (Далі пропускаємо).

**В Загірі** (пов. Сянік) поліція перевела ревізію в учителя Ант. Балявського й арештувала його. — **В Глещаві** (пов. Теребовля) арештували луговика Семка Олійника та луговичку Евг. Коломиєць. Їм закидають підпали.

# СПОРТ

**Україна-Ґасмонея 2:4 (1:2).**

У першій половині гра гарна, з легкою перевагою України, але її напад не використовує кілька певних позицій. Зараз з початку другої половини суддя виключає Петрова за острую гру. В тім моменті публика вривається на грище і накликає українську дружину зійти з грища. По короткій перерві гра ведеться дальше, а суддя виключає ще і Грещука за словну образу. Україна грає в девятку чи краще в вісімку, бо Лисик цілком охляв і стоїть у воротах та боронить разом з Новицьким. Очевидно, що гри вже нема ніякої, тільки бездушна копанина. У тім часі Україна стріляє ще одні ворота, на що Ґасмонея відповідає двома. Суддював дуже невміло початкуючий суддя п. Ґебартовський і кілька разів скривдив Україну. На це деяка частина української публики почала реаґувати в цілком некультурний спосіб, змушуючи навіть свою дружину зійти з грища і не розуміючи, що дружина, яка сходить з грища, наражується на дуже значну грошеву кару і дискваліфікацію. Коли цього не розуміє необізнана з приписами публика, то в кожнім разі капітан дружини повинен це знати і в ніякому разі до цього не допускати.

Публики, дуже крикливої, около 1000.

**Лігові змагання.**

**Погонь-Рух 2:2 (0:1).** Рух показав, передовсім у першій половині, технічно знамениту гру, хоч не умів використати своєї переваги. Погонь стріляла оба голі з карного, Рух одні з карного і одні з виправдування. Публики до 4000.

**Краків.** Гарбарня-ЛКС 2:0 (1:0).
**Познань.** Варта-Леґія 2:1 (1:0).
**Варшава.** Висла-Варшавянка 5:1 (3:1).
**Лодзь.** Польонія-ЛТСГ 0:0.

**За вхід до Ліґи.**

**Львів.** Лехія-Сокіл (Рівне) 6:1 (2:0).
**Краків.** АКС-Вавель 4:2 (3:2).
**Лодзь.** ВКС-Скра 1:0 (1:0).

**Мистецтва А-кляси.**

**Станиславів.** Погонь I Б (Львів)-Ревера 1:0 (0:0).

**За вхід до А-кляси.**

**Станиславів.** Гакоаг-ЖТГС (Золочів) 1:0 (0:0)
**Перемишль.** Рух-Сокіл II (Львів) 1:1 (0:1)

**Товариські змагання.**

**Перемишль.** Чорні-Польонія 2:2.

Довідуємося, що якісь зовсім незнані нам осібняки — МАСОВО ставлять внески на счеркнення українських виборців з виборчих лист. Як причину подають вони найчастіше: 1) брак польського горожанства, 2) незамешкання у Львові в часі розписання виборів або 3) нескінчення 21 літ. Комісія є обовязана повідомити про це негайно інтересованого. Закиди ці майже у всіх випадках є нестійні, коли однак інтересований в означенім (а дуже короткім, бо тільки 3-дневнім) речинці від одержання повідомлення НЕ ВНЕСЕ СПРОТИВУ ДО ОБВОДОВОЇ КОМІСІЇ З ДОКАЗАМИ НА БЕЗОСНОВНІСТЬ ЗАКИДУ — ТО ЙОГО СЧЕРКАЄТЬСЯ З ВИБОРЧОГО СПИСКУ.

Взивається українське громадянство Львова, щоби не зражуючися ріжнородними перепонами боронило своїх прав і вносило масово спротиви, так як масово доручується їм орезення про счеркнення.

Інформацій і блянкетів до спротивів уділює безплатно Канцелярія Обєднаного Українського Виборчого Комітету на м. Львів, при вул. Костюшка 1. а. II. пов. в часі від год. 9-ої рано до год. 7-ої вечором.

ОБЄДНАНИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ на м. Львів.

# НОВИНКИ

— **Конфіската „Діла“.** Останнє (227) число „Діла“ було сконфісковане за замітку з останніх вістей, яка була подана за польською пресою. Це 18-та конфіската „Діла“ в цьому році.

— **Президія** „Взаїмної Помочі Українського Вчительства“ відвідала дня 9. жовтня ц. р. Куратора Львівської Шкільної Округи і мала з ним півгодинну конференцію про справи своїх членів українських народніх учителів у звязку з теперішною ситуацією на терені нашого краю. При тому вручила Президія ВПУВ Кураторові відповідний меморіял.

— **Арештування в „Академічнім Домі“.** Дня 11. ц. м. вранці поліція перевела в „Акад. Домі“ у Львові ревізію, після чого арештувала студ. Степана Охримовича і Мих. Колодзінського. При ревізії не найдено нічого.

— **З нашої перекладної літератури.** „Прагер Прессе“ подає, що накладом ДВУ в Харкові вийшов переклад голосного твору чеського письменника Ірасека „Песиголовці“. Твір цей переклав П. Т., вступне слово написав М. Корибут.

— **Арештування на Знесінню.** В звязку з ревізіями на Знесінню, арештовано Василя Жовніра (магістер прав) за те, що підчас ревізії в нього найдено 4 сліпі крісові набої і 1 гострий; арештовано також урядничку Ревіз. Союзу Ольгу Лемішко, секретарку „Просвіти“ за те, що в читальні найдено шаблюку, яку вживалось для аматорських вистав і Осипа Вертипороха. Поліційне переслухання проти них вже закінчене і їх віддано до розпорядимости слідчого суду.

— **Самогубство учня.** В Данилівцях (пов. Зборів) повісився на стриху шкільного будинку 17-літній Ярослав Швець, учень 4-ої кляси промислової школи, син управителя школи в Данилівцях. Причиною самогубства була лиха нота.

— **Із вязниці до лічниці.** „Газета Варшавска“ подає, що б. посол Дібоа, який перебуває у вязниці в Берестю, дістав телеграму, що його жінка вмирає в лічниці і просить відвідати її. На просьбу оборонця компетентна влада дозволила б. послові відвідати хору жінку і Дібоа під сильною ескортою відїхав до Варшави, де відвідав жінку і говорив з нею від год. 9—12. Вона занедужала при породах і на очах чоловіка привела на світ мертву дитину. „Газета Варшавска“ пише, що б. посол Дібоа має обголену голову, хоч прокуратор Михайловський запевняв, що врештованим послам не голили їх голов.

— **З військового суду у Львові.** Розправа проти старшин і підстаршин, обвинувачених в злочині звільнювання резервістів від вправ за хабарі, ще не скінчена. Третого дня розправи стверджено, що сержанти Чубак і Прайс за 120 золотих видавали резервістам посвідки, що вони відбули вправи. Між іншими так звільнено від вправ резервіста Шпіґля. Так само сержант Боммеребах брав хабарі.

— **Важне для еміґрантів.** Еміґраційний синдикат у Варшаві подає до відома, що вістки про припинення еміґрації до Арґентини є неправдиві, бо еміґрування до цього краю тільки хвилево через безробіття обмежено. — До Канади можна виїзджати на підставі т. зв. „номінацій“ та „пермітів“, цебто дозволів, виданих канадійським іміґраційним департаментом, при чому цей дозвіл можуть дістати тільки жінки, що їдуть до чоловіків і діти нижче 18 літ, які вміють читати. Ближчі інформації подає Еміґраційний Синдикат, Варшава, вул. Маршалківська 124. Щодо еміґрації на Кубу, то ця еміґрація з новим роком буде обмежена. Досі еміґрувало туди з Европи 12.000 осіб річно і працювали там на цукрових і тютюневих плянтаціях. — Ті, що хочуть еміґрувати до Мексика, мусять предложити мексиканському консулятові посвідку від староства, що вони не належать до анархістичної партії та інші документи. Виїзджати можуть тільки особи, що мають дозволи, видані в Мексику перед 28. квітнем 1930.

— **Зловживання на пошті в Дрогобичі.** Підчас інспекції в поштовім уряді в Дрогобичі викрито, що урядовець того уряду Войцех Островський затримував надані чеки в себе і присвоював собі гроші, надані на чеки. В домі цього сумлінного урядовця сконфісковано 34 чеки на суму 737 золотих. Островського арештовано.

— **Крадіж у жидівській божниці.** Підчас свята судного дня, коли жидівська божниця у Львові була цілий день відчинена, якийсь добродій зайшов до божниці і замість помолитись за спасення своєї грішної душі, вкрав 9 електричних жарівок. Через те вечором у божниці було темно, як в душі злодія і побожні жиди мусіли молитись при свічках.

— **Цікаві розкопки під Севастополем.** Радянська археольоґічна експедиція закінчила працю при розкопуванні руїн міста Ести Кермен під Севастополем. Це місто збудували в передісторичних часах племена ґотів. Найдено руїни базиліки із V. віку по Христі, яка нагадує архітектуру італійських святинь в Равенні з тієї доби, відкопано також водотяг та величезні шпихлірі, укриті в скелях. Водотяг зберігся так добре, що по малих поправках може тепер функціонувати.

— **Ураган над Анґлією.** Над Анґлією пролетів ураган, який перекинув кількадесять рибацьких човнів, при чому згинуло 49 рибаків. Окрім цього пропало 27 рибацьких човнів, про які невідомо, чи рибаки, які плили ними, згинули, чи урятувались.

— **Цар Борис таки жениться.** Хоч згідно з останніми відомостями, папа римський не погодився дати дозвіл на шлюб княжни Джіованни із болгарським царем, то цар Борис заявив, що його вінчання відбудеться при кінці жовтня. Італійська преса пише, що заручини княжни Джіованни із православним царем погіршило відносини між Ватиканом та італійським королівським домом.

— **Друкарська похибка.** У виказі п. з. „Самочинний громадянський відрух“ видруковано, що артист проф. Буцманюк Юліян жертвував олійний образ „Помста“, а має бути „На пості“.

## Проти афридів.

Льондон. А. Т. Е. Уряд Індії має намір у найближчому часі розпочати воєнні операції проти Афридів і те операції на широку скалю. Командантом експедиції буде ген. Кассель.

## Союз українських наукових робітників книгозбірень і музеїв у Львові

постановою Львівського Воєвідства з 29. вересня 1930 р. дістав право приступити до статутової діяльности. Правничу редакцію статуту дав д-р Кость Левицький; професійну основу поклали члени-основники за почином директора Національного Музею Іляріона Свєнціцького.

§ 3. Цілі Союзу є:

а) обєднання фахових бібліотечних та музейних працівників;

б) ширення книго-архіво-музеєзнавства серед широких суспільних верств;

в) на основі взаїмообміну фахового знання і досвіду членів Союзу стремління до правильного розвитку і належної організації українських книгозбірень, наукових робітень, архівів і музеїв в Польщі;

г) розгляд умов фахової і продукційної праці членів, посередництво у найденню праці, ведення для членів фонду допомоги на фаховий вишкіл і на випадок безробіття.

§ 4. Засобами до осягнення тих цілей є:

а) ведення платних курсів книго-архіво- і музеєзнавства для виховання фахових працівників українських бібліотек, архівів та музеїв;

б) фахові поради, доповіди, видання і виставии;

в) збирання фондів на фаховий вишкіл своїх членів в осередках світових книгозбірень, архівів і музеїв;

г) участь у міжнародніх наукових зїздах бібліотекарів, книгознавців, архіварів, музеєльоґів та організація українських зїздів цього роду.

# Завчасно чи запізно?

(Про журнал „Кіно“.)

Поява нового періодичного видання в сьогоднішню скруту — це з одного боку доказ великої сміливости видавців, а з другого доказ великої потреби цього періодику (так бодай треба приняти). Вийшло перше число українського журналу „Кіно“, присвяченого „кіново-фільмовій індустрії“. Зовнішньо й під оглядом графічним (головки статтей, образки) представляється журнал дуже симпатично й під тим оглядом дорівнює чужинецьким журналам. Журнал — як подає передова стаття від видавництва — має на меті: „вирвати нашому громадянству з рук подібні чужинецьні журнали, а заступити їх своїм; підготовити відповідні чинники до відібрання — з ворожих нам рук — народні інституції, а дальше пристособити своїх людей до ведення кін у власному заряді, творючи таким чином сильний кіновий концерн на західно-українських землях; заохотити наше громадянство до створення у себе свого власного фільмового виробництва“.

Мабуть досить? Розмах величенький і — щасть, Боже, доброму починові. Бо зацікавити громадянство не то у творенні власних фільм, але навіть у веденні власних кін — це в нас штука не проста. В тому ми не то не йдемо вперед, але завернули назад і тих декілька кроків, що їх тут і там зробили були вперід. Справа віднаймлення українського кіна з власною ліценцією в Стрию — чужим, ця справа загально знана.

Але мабуть мало хто знає, що те самісіньке сталося в Станиславові, де замість віддати провід кіна фахівцеві (а такий заявив свої послуги), віднаймлено кіно чужим.

Та пригляньмося до того, наскільки зміст журналу „Кіно“ відповідає його меті (треба ще згадати, що мета ця подана замазано й тумано і напр. мало хто розшифрує, що під „відібранням народніх інституцій“ треба розуміти відібрання українських саль від чужих кін). Поезія в прозі — посмертна згадка про Льон Чанея зрозуміла тільки великим знавцям кіна. Краще булоб дати сильветку цього артиста, що з пристаневого вантажника став одним махом великим артистом, давши величезну креацію Квазімода в „Дзвонарі з Нотр Дам“ і іронією долі не міг знайти другого такого сюжету для своїх креацій. Дві статті: „Кілька слів о (прости їм, Господи!) Шеваліє“ і „Королева“, виразно звязані з анонсом кіна „Апольо“, мають із метою журналу стільки спільного, що мусить-же журнал за якісь гроші друкуватися. Три сторінки „З екрану України“, на яких намішано фільм і машин, винаходів і цензур, не дають пересічн. читачеві нічого, бо перше треба читача познайомити з розвитком ВУФКУ*), з його теперішнім станом, артистами й режісерами й аж тоді по дані в журналі окрушки стануть зрозумілі.

Таксамо нікому не поможуть „Новинки з світу“, бо ми не знаємо й „старинок“. Краще подати огляд світової фільмової продукції ріжних держав і народів, про матеріяльне й моральне значіння цих продукцій, як подавати відомости про клопіт Відня з фільмою про Франца Йосифа, або клопоти анґлійської цензури, бо це для нас Васильченкова „Хлопська арітметика““.

Сторінки, присвячені фотографії і радієві, поминаю, нехай про них говорять фахівці. Про решту змісту мушу сказати, що він меті журналу відповідає дуже мало. Може бути, що в дальших числах редакція скаже щось конкретніше про переведення в життя її широкої програми, скаже, як зацікавити загал кіном українським то-що. Бо не можу погодитися з тим, що є в нас 60 проц. симпатиків кіна. Скажім собі правду, що при сьогоднішній кіновій мережі у нас 60 проц. загалом не знає, що це таке кіно. Для фінансової ролі кіна у нас нема жадного зрозуміння і я напр. дістав раз від одного видатного нашого провідника великої фінансової інституції на моє питання, чому не організується українських кін, таку відповідь: „А що нам з того? Таж ми не можемо дати українських написів!“

У таких умовинах не можна про таку важливу справу кинути декілька фраз, кілька великих слів про кіново-фільмову індустрію і під покришкою тих фраз давати громадянству щобудь. Хто спішить, той людей смішить. А журнал зредагований так, якби він був не першим числом, але першим із — найменше — 3. річника.

І про чистоту мови треба редакції також

---

*) Кому на тому залежить, щоб українське фільмове виробництво виходило під таким талмудовим прізвищем, яке за границею зачисляють до „Совкіна“? Чому не перезветься ВУФКУ на „Українфільм“, як про це писалося в радянській пресі? — А. Д.

лодбати. Крім грубих польонізмів (як нпр. „світ забув о Польщі" то-що) і передрукованих із радянської преси русицизмів (як напр. „буде охоплено кіном") є там просто й неграмотности (суспі-льність, найда-льше, ок-ругів). Усеж таки при відповідному редагуванні журнал може виконати велике завдання. І тому з появи нового журналу можна тільки радіти та побажати видавництву найкращих успіхів і то якнайскорше.

**Антін Дівнич.**

## З судової салі.

### Процес УВО в Золочеві.

Дня 1. жовтня ц. р. відбувся перед судом присяглих в Золочеві процес проти Романа Свистуна, Володимира Салагуба і Семена Співака, всіх зі Сушна, повіт Радехів, обвинувачених у злочині головної зради, поповненої в цей спосіб, що вони мали поширювати між собою агітаційну й організаційну брошуру п. з. „УВО." Процесові проводив радник окружного суду д-р Штерн, вотували судді окружного суду Власак і Кавецький, обвинувачував прокуратор Ансіон. Боронили: обв. Романа Свистуна адв. д-р Ваньо, Володимира Салагуба адв. д-р Шевчук зі Львова, Семена Співака адв. д-р Струсевич.

Обвинувачені Салагуб і Співак, молоді селяни, які в часі слідства частинно призналися до вини, боронилися на розправі в цей спосіб, що справді мали в руках вище згадану брошуру, одначе її не читали і не знали її змісту; натомість обвинувачений Роман Свистун, студ. торговельної школи у Львові, якому прокуратор закидав, що він саме привіз зі Львова ту брошуру до Сушна і старався її між селянами поширити, до вини не признався.

На лаві присяглих засіло одинацять селян поляків і один українець, які заперечили вину обвинувач. Салагуба і Співака, натомість признали винним злочину з § 65 a. к. з. обв. Свистуна. На цій основі трибунал засудив Свистуна на 8 місяців тяжкої вязниці, вчисляючи йому до кари 7 місяців слідчого арешту.

## З кіна.

### Кіно Лев: „Король жебраків", тонфільма.

Якби на афішах виписали імя Франсуа Вільона — героя цієї романтичної історії, воно не сказало би широкій публиці нічого. За 500 літ світ міг забути поета, що був одним із найпопулярніших серед свого народу і лишився одною із найбільших (хоч і темних) зір у французькій і світовій літературі. Американці дійшли до життепису Вільона через якусь оперетку. Поет, що просидів 4 рази у вязниці, стількиж разів був засуджений на заслання і раз на шибеницю — правда яка тема для оперетки?!

У цій коліровій і співній фільмі нема нічого сумного ні прикрого: Вільон ані не грабить, ані не переходить тортур, ані не сидить як покутник у монастирі. Шибениця не лякає нас більше як його. Це герой міських бродяг, волоцюг, голодранців, — борець за їхні права, ворог і приятель короля, а головно герой прекомічної фарси в ролі королівського маршала. Для публики, що не розуміє англійської мови, байдуже було би, якби Вільон деклямував свою славну „Баляду шибеничників" або шинкарські пісні — в оригіналі. А це могло би бути одною з найбільших окрас фільми. Дикція авторів прегарна: чуємо кожне слово; ролі Вільона, Людвика XI і першої любки Вільона передані по мистецьки.

**м. р.**

## Жертви

### на будову шпиталю ім. Митр. Андрея.

**Виказ 12.**

Зложили: 440 зол., дохід з ювилейного концерту в Калуші, 185 зол. жидачівський деканат, 153 зол. тухлянський деканат, 150 зол. о. Дзедзия, 120 зол. парохія Микуличин. 60 зол. пар. Витвиця. По 58 зол. пар. Ожидів, Протеси і Сколе. 53 зол. пар. Любінь Вел. По 50 зол. пар. Славсько, Дуліби. Мужилів, Чагрів, Підгайці, Рожанка Велика і Броди. По 30 зол. парохія Бібрка і Іщків, 90 зол. бобрецький деканат, 32 зол. Підгайці, 26 зол. пар. Лошнів. По 25 зол. пар. Межиріче і Добротвір. 21 зол. пар. Добряни. По 20 зол. пар. Сороки, Нивиці і Буськ. По 18 зол. пар. Загірочко, Добротвір, Утіховичі, Мединь і Сороки, 16 зол. пар. Попеляни, 15 зол. пар. Сороки, 13 зол. роки і Сороки Львівські 12 зол. пар. Суходіл і Соколівка, 11 зол. пар. Махнівці і Долина. По 10 зол. пар. Станиславчик, Смільно, Завалів, Долина, Балучин (два рази) і Руда. По 9 зол. пар. Хмелиська, Ясниська, Ляшки, Миколів, Вікно, Вербів, Олексичі, Руда Сілецька, Букавина і Ляшки-Сороки. По 8 зол. пар. Михалашів і Нараїв. По 7 зол. пар. Сороки, Вергани і Бубнище. По 6 зол. пар. Нінів Дол., Бубнище, Загірочко, Нінів Дол. і Носівці. По 5 зол. пар. Михалашів, Цішки, Войнилів, Розвадів, Гошів, Петранка, Хозара, Остапів, Дуліби, Станькова і Петранка. По 4 зол. пар. Ялинковате, Бібщани, Дуліби, Олексичі, Бубнище, Завадів, Остапів, Бубнище, Розвадів, Соколівка, Кадлубиська, Ясниська, Завалів і Девятники. По 3 зол. пар. Завалів, Рекшин, Скварява, Вишенка Вел., Слобода Бол., Куропатники, Бібрка, Ясниська, Бібщани, Криве. Дитятин, Фрага, Криве, Львівець, Бібщани і Чернушовичі. По 2 зол. Любінці, Літовисько, Голоско, Добротвір, Ляшки Дол., Суходоли, Ялинковате, Городиславичі, Жулин, Ясниська, Підмонастир, Літовисько, Станькова, Ражнів, Куропатники, Городиславичі, Слобода Бол., Миколаїв, Завадів, Бібрка, Підмонастир, Малехів, Вишнівчик, Доманинр, Бібрка, Підярків, Розвадів, Гошів, Николаїв, Рожнів і Ялинковате.

## Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 11. жовтня п. ж. масло солене експортове 3·70 зол., масло пріма бальокове 3·60 зол., літра молока 0·29 сотиків, літра сметани 1·40 зол., копа яєць 11·00 зол.

# ОГОЛОШЕННЯ

## Театри.

**Великий Міський Театр:**

Понеділок, 13. жовтня, год. 7·30 веч. „Визволений" і „Мегас" Венявського.

**Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):**

Щодня „Хоробрий вояк Швейк".

**Малий Міський Театр:**

Понеділок, 13. жовтня, год. 7·30 веч. „Екзотична кузинка".

Вівторок, 14. жовтня, год. 7·30 веч. „Вічне перо", комедія Фодора.

## Кіна.

**АПОЛЬО:** Звукова фільма: Залізна каска (з Фербенксом. на осн. Ол. Діма).

**КАСІНО:** Звукова фільма: „Льокомотива ч. 2329" (Льон Чаней).

**КОЛЬОСЕИ:** Нечинне.

**КОПЕРНИК:** Звукова фільма: Роскоші небезпеки.

**ЛЕВ:** Звукова фільма: „Король прошаків".

**МАРУСЕНЬКА:** Звукова фільма: Роскоші небезпеки.

**ОАЗА:** Буря над Азією.

**ПАН:** Два світи (Схід і Захід).

**ПАЛЯС:** Звукова фільма: „Роман над Ріо Гранде".

**ПАСАЖ:** Заморські чорти. Американська комедія.

**ПРОМІНЬ:** Голубиця.

**РАЙ:** Звукова фільма: Парада кохання.

**ХИМЕРА:** Чесноттливі дівчата.

**СТИЛЕВЕ:** Клич моря. Злодій з Багдаду.

**ФАТАМОРГАНА:** Сема заповідь.

**УТІХА:** Воскресения. Російський хор і балалайки.

## Програма радіо.

**Віторок 14. X. 1930.**

**Варшава** (1411,7) 12·10 Грамофонові плити. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·33 Спів Аіна Альтенена. **Берлін** (419) 14·00 Грамофонові плити. **Прага** (486,2) 20·00 Сериска Васа Пшігода. **Відень** (516,3) 19·35 Весела музика. **Будапешт** (550,5) 19·40 Оркестра. **Ленінград** (1000) 17·30 Жіночий квартет. **Париж** (1724,1) 16·45 Радіоконцерт.

**Середа 15. X. 1930.**

**Варшава** (1411,7) 12·10 Грамофонові плити. **Гельсінгфорс** (221,4) 19·00 Італійська музика. **Берлін** (419) 16·30 Концерт. **Харків** (426) 20·00 Концерт. **Стокгольм** (435,8) 19·30 Італійський вечір. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 16·20 Година Фібіха. **Відень** (516,3) 15·20 Концерт. **Будапешт** (550,5) 12·05 Солісти: Дарко і Гегедус. **Ленінград** (1000) 16·00 Музика. **Париж** (1724,1) 16·45 Радіоконцерт.



### ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

**Репертуар Нового Українського Театру дир. П. Карабіневича.** 718

Східниця:
14. X. „Шукаю мужа".

Дрогобич:
15. X. „Шукаю мужа".

Новий Самбір:
16. X. „Танок Венери".

Добромиль:
17. X. „Танок Венери".

Бірча:
18. X. „Танок Венери".
19. X. „Шукаю мужа".

Перемишль:
20. X. „Танок Венери".

**В. Барвінський** згубив на Руській вул. свій пашпорт. Хто найшов, зволить звернути його до Адмін. „Діла" або до заведення брата Альберта. 2—3



### ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

**Подяка.**

Отсею дорогою складаємо щиру подяку ВПов. Панові Д-ру Кітаєві, меценасові з Яблонова за успішну і безкорисну оборону.

724 Стефанова.

**Присилайте передплату!**

### КОНКУРС.

**Вписи до господарсько-садівничої школи Товариства „Просвіта" в Милованню на рік 1931.**

Шкільний рік в однорічній господарсько-садівничій школі Тов-а „Просвіта" в Милованню розпочинається дня 20. січня 1931 р. і тріватиме до 20. грудня 1931 р.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові оголошує вписи на приняття до школи 40 учеників з приміщенням в приюті під такими умовами:

1. Зголошуватися можуть мущини в віці 16—24 літ, що скінчили народню школу.

2. Оплата за приміщення в шкільнім приюті, опал і світло виносить 5 зол. місячно. Вписове 15 зол. на початку шкільного року. Наука в школі безплатна. Прохарчування одержують ученики в кооперативній харчівні школи, веденій учениками під доглядом учителя за оплатою 35—40 зол. місячно.

3. Кожний ученик має мати одіж (в тім одіж до праці), 4 пари біля, 4 рушники, 2 простирала, подушку, покровець, сінник, а також ложку, вилки, ніж, тарілку, мисочку і ½ літ. горня (бляшане поливане).

4. Родичі чи опікуни зобовязуються письменно платити за удержання і приміщення що місяця з гори.

Навчання в школі в зимі головно теоретичне, в літі головно практичне.

Зголошення до школи треба вносити поручено на адресу: Господарсько-садівнича школа Тов. „Просвіти" в Милованню п. Стриганці н/Дн. (Stryhańce).

До зголошення треба долучити останнє шкільне свідоцтво, посвідку родичів, що зобовязуються платити за ученика і значки на 75 сот. на відповідь. Про приняття і день приїзду повідомить управа школи по 15. грудня 1930 р.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта".

715 3—3

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.